

Betaalbare energierekening voor huishoudens

Betaalbare energierekening voor huishoudens

Aan de orde is het **tweeminutendebat Betaalbare energierekening voor huishoudens (CD d.d. 09/04)**.

De **voorzitter**:

Ik wil direct doorgaan met het volgende tweeminutendebat. Dat gaat over de betaalbare energierekening voor huishoudens. Dat betreft een commissiedebat van 9 april jongstleden. Ik nodig de heer Dijk uit voor zijn bijdrage. Hij spreekt namens de SP.

De heer **Jimmy Dijk** (SP):

Dank u wel, voorzitter. We hadden inderdaad op 9 april dit commissiedebat over de betaalbare energierekening voor huishoudens. Toen viel mij op dat de gehele oppositie zich stevig uitsprak voor het verlagen van de energierekening, met name door het verlagen van de energiebelastingen. Daarom heb ik twee moties hierover.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat 2 miljoen mensen moeite hebben de energierekening te betalen;

constaterende dat de btw op gas en stroom hier een belangrijk aandeel in vormt;

constaterende dat andere EU-landen ook stappen hebben gezet om de btw op energie (tijdelijk) te verlagen;

verzoekt de regering om de btw op energie te verlagen naar het lage tarief,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Jimmy Dijk.

Zij krijgt nr. 679 (29023).

De heer **Jimmy Dijk** (SP):

Dat is volgens mij een motie die vrij helder is in haar doel en in het voorstel om de btw op gas en stroom te verlagen. Ik heb daar heel veel verschillende dekkingsbronnen voor die ik zou willen gebruiken. Maar ik laat dat bewust open, omdat ik denk dat we hier als verenigde oppositie prima uit zouden kunnen komen als we een voorstel van het kabinet krijgen. Daarom heb ik ook het volgende voorstel om in algemene zin de belasting op energie te verlagen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat al jarenlang honderdduizenden huishoudens de energierekeningen moeilijk kunnen betalen;

constaterende dat de belastingen hier negatief aan bijdragen;

verzoekt de regering opties uit te werken om belastingen op energie te verlagen en deze uiterlijk met de aankomende begroting 2027 aan de Kamer te sturen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Jimmy Dijk.

Zij krijgt nr. 680 (29023).

De heer Jimmy Dijk (SP):

Ik heb het bewust zo open gelaten, omdat ik vermoed dat de energierekeningen de komende tijd nog verder zullen stijgen. We hebben sinds het commissiedebat van 9 april een steunpakket van 1 miljard euro gezien. Daar zat weinig verlichting in als het gaat om de energierekening voor huishoudens. Het zou mij een lief ding waard zijn, zeker na het nieuws van gisteren dat de energierekening van de mensen weer met 10% gaat stijgen in de komende tijd, dat we de belasting op energie gaan verlagen om de mensen in ons land tegemoet te komen. Nu is het crisis, dus nu moet het geld uitgegeven worden.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Vermeer voor zijn bijdrage namens de BBB.

De heer Vermeer (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Dat steunpakketje was niet 1 miljard euro. Per saldo was het 23 miljoen euro voordeel voor dit kabinet in de komende jaren. Dus uiteindelijk zat het nog beroerder in elkaar.

Voorzitter. In het commissiedebat ben ik uitgebreid ingegaan op de regionale verschillen wat betreft de energierekening. Mensen uit het noorden van het land moeten bijvoorbeeld vaak langer reizen naar werk of voorzieningen. Zij worden dan ook harder geraakt door de hoge benzineprijzen dan de mensen die wonen in gebieden waar voorzieningen en werk dichtbij zijn. Ook energieleverancier Essent praat over een energiekloof. Mijn vraag aan de minister is waarom zij regionale verschillen niet heeft meegenomen in het steunpakket.

Dan is het ook nog zo dat wij per 1 juli te maken hebben met de nieuwe Energiewet. Op grond van die wet is het mogelijk om energie te delen en energiegemeenschappen op te zetten. In september heeft het kabinet daarover een Kamerbrief naar de Kamer gestuurd. Dit voorjaar stelde de Europese Commissie het doel vast om in 2030 tien keer meer energiegemeenschapsprojecten te realiseren in Europa, maar we hebben nog geen concrete ondersteuning gezien binnen Nederland. Wij zouden graag van de minister horen of zij nog met iets gaan komen. Komt daar nog budget voor of een gericht programma? Weet de minister hoever het nu is met de energiedeelcontracten? Heeft zij al gesprekken gevoerd met leveranciers die kunnen aangeven dat zij dit zo snel mogelijk gaan faciliteren? Wat ons betreft zou dat per 1 juli kunnen zijn, als die nieuwe Energiewet ingaat. Daar zouden wij graag iets meer over weten.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. De derde spreker in dit debat is de heer El Abassi. Hij spreekt namens DENK.

De heer El Abassi (DENK):

Dank, voorzitter. Ik ga meteen beginnen met de moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het Tijdelijk Noodfonds Energie regelmatig voortijdig moet sluiten doordat beschikbare middelen uitgeput raken;

overwegende dat toegang tot ondersteuning bij hoge energiekosten niet afhankelijk mag zijn van het moment van aanvragen;

verzoekt de regering om te komen tot een structurele financiering van het Noodfonds Energie waarbij huishoudens die aan de voorwaarden voldoen altijd aanspraak kunnen maken op ondersteuning,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid El Abassi.

Zij krijgt nr. 681 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat energiearmoede leidt tot hogere zorgkosten, mentale gezondheidsproblemen en slechtere ontwikkelingskansen voor kinderen;

overwegende dat deze maatschappelijke kosten onvoldoende worden meegenomen bij beleidskeuzes rondom energielasten;

verzoekt de regering om bij toekomstig beleid inzake energiearmoede en energiekosten expliciet de maatschappelijke kosten op het gebied van gezondheid, onderwijs en welzijn mee te wegen, en hierover jaarlijks aan de Kamer te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid El Abassi.

Zij krijgt nr. 682 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat huishoudens in slecht geïsoleerde woningen aanzienlijk hogere energielasten hebben dan huishoudens die beschikken over verduurzamingsmaatregelen zoals een warmtepomp;

overwegende dat hierdoor een groeiende energiekloof ontstaat tussen huishoudens met en zonder financiële mogelijkheden om te verduurzamen;

verzoekt de regering om met aanvullende maatregelen te komen voor huishoudens in slecht geïsoleerde huur- en koopwoningen, gericht op het verkleinen van de energiekloof en het

verlagen van hun energierekening,
en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid El Abassi.

Zij krijgt nr. 683 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er sprake is van onderuitputting binnen onderdelen van het Klimaatfonds;

overwegende dat veel huishoudens kampen met hoge energielasten en
bestaansonzekerheid;

verzoekt de regering om in kaart te brengen welke middelen binnen het Klimaatfonds niet
worden benut en te bezien hoe deze middelen kunnen worden ingezet voor lastenverlichting
op de energierekening van huishoudens, en de Kamer hierover vóór de
begrotingsbehandeling te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid El Abassi.

Zij krijgt nr. 684 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de belasting- en heffingsdruk op gas voor Nederlandse huishoudens
behoren tot de hoogste in Europa;

constaterende dat stijgende energiekosten de bestaanszekerheid van miljoenen
huishoudens onder druk zetten;

overwegende dat een verlaging van de energiebelasting direct kan bijdragen aan lagere
energielasten voor huishoudens;

verzoekt de regering om bij de eerstvolgende fiscale besluitvorming de energiebelasting op
gas substantieel te verlagen, en de Kamer hierover voor Prinsjesdag te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid El Abassi.

Zij krijgt nr. 685 (29023).

De heer **El Abassi** (DENK):

Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dat heeft u snel gedaan. Ik geef nu het woord aan de heer Grinwis namens de ChristenUnie.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Voorzitter. Twee onderwerpen. Eerst maar eens een motie, over onderwerp één.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat door de afschaffing ineens van de salderingsregeling per 1 januari 2027 huishoudens met zonnepanelen een fors hogere energierekening tegemoet kunnen zien;

overwegende dat het verhogen van het eigen verbruik van zelfopgewekte zonnestroom een effectieve manier is om de energierekening te verlagen én om minder afhankelijk te zijn van energie van elders;

overwegende dat zonnepanelen een btw-nultarief kennen, maar dat dit, in tegenstelling tot in Duitsland, niet geldt voor thuisbatterijen, en een thuisbatterij wel een van de mogelijkheden is om het eigen verbruik van zelfopgewekte zonnestroom te vergroten;

verzoekt de regering het eigen verbruik van opgewekte zonnestroom te stimuleren, daarbij te bezien of een regeling zoals toegepast in Duitsland nuttig en nodig is om al dan niet tijdelijk in ons land toe te passen, en wel zodanig dat het net wordt ontlast, en de Kamer hierover op Prinsjesdag te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Grinwis, Klos en Heutink.

Zij krijgt nr. 686 (29023).

Dat leidt tot een vraag van de heer Heutink.

De heer **Heutink** (Groep Markuszower):

We hebben al een regeling waarin je de btw over de aanschafprijs van een thuisbatterij kunt terugvragen. Dat is alleen een heel proces. Dat is heel erg ingewikkeld. Er zijn allemaal eisen. Je mag bijvoorbeeld niet al eerder btw hebben teruggevraagd voor zonnepanelen, je moet een dynamisch energiecontract hebben en noem het allemaal maar op. Is het dan niet zinvoller om het kabinet te vragen om wat te doen aan al die extra, aanvullende eisen, om het terugvragen van de btw gewoon eenvoudiger te maken?

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Dat hadden we in het verleden bij zonnepanelen ook. Toen is er uiteindelijk in Europa ruimte gekomen om de btw op 0% te zetten. Dat is veel eenvoudiger dan die via allerlei omslachtige wegen te moeten terugvragen. Nu gaat de salderingsregeling in Nederland weg. In Duitsland hebben ze die niet gekend. In Duitsland hebben ze er altijd voor gekozen om zowel op zonnepanelen als op thuisbatterijen 0% btw te heffen. Nu is mijn vraag: is het niet nodig en nuttig om dat ook zo in Nederland toe te passen? Anderzijds is de motie zo open geformuleerd dat ik de afweging bij het kabinet wil laten om goed te kijken of het hier echt nodig is. Je ziet nu ook al een enorme run op thuisbatterijen, omdat Nederlanders met zonnepanelen op hun dak niet gek zijn.

De voorzitter:

Kort en krachtig, meneer Heutink.

De heer Heutink (Groep Markuszower):

Voor de salderingsregeling kom ik zo meteen met een voorstel.

Dan ten aanzien van de thuisbatterij. Dat punt is ook een onderdeel van onze inbreng. Ik zou die motie graag mede willen indienen, als dat zou mogen van meneer Grinwis.

De heer Grinwis (ChristenUnie):

Van mij mag dat zeker. Ik kijk even naar meneer Klos. Ik zie dat hij dat ook goedvindt. Bij dezen staat "meneer Heutink" genoteerd.

De voorzitter:

We zetten u erop.

De heer Grinwis (ChristenUnie):

Ik heb nog wel een vraag over de hele salderingssoap die we de afgelopen jaren in dit huis hebben gehad. Dat was natuurlijk zonder dat deze minister erbij was. De wet waarmee het salderen per 2027 ineens werd afgeschaft, heeft wel geleid tot een aantal aangenomen amendementen. De geest en de doelstelling van die amendementen was om te zorgen dat er bijvoorbeeld geen terugleverkosten meer in rekening zouden worden gebracht op het moment dat de saldering eraf was. Ooit zijn energiebedrijven door het flipperkastbeleid in Den Haag overgegaan tot het inrekenen van terugleverkosten. Gaan die er nou af zo meteen, op 1 januari? Of worden die omlaaggeschroefd, teruggeschroefd, of niet? Het is al heel lang stil op dit front. Juist in het kader van de betaalbaarheid van de energierekening vraag ik de minister om helderheid hierover.

Voorzitter. Dan nog een andere vraag, heel snel en heel kort, over ETS2. Ik vind het toch wel zorgwekkend hoe het vorige kabinet hiermee is omgegaan. Daarmee komt er een enorme lastenverzwaring met een hele geringe compensatie. Ik heb een aantal maanden geleden samen met collega Flach een motie ingediend die is aangenomen. Ik ben benieuwd naar de monitoring van de lastenverzwaring en of we in het licht van de huidige energieprijsstijging toch niet moeten gaan ingrijpen. In die zin kijk ik ook met sympathie naar de motie over de energiebelasting die collega Dijk zojuist heeft ingediend.

Tot zover.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik heb mevrouw Kröger op de lijst staan, maar ik kijk mevrouw Van Oosterhout aan. Er is sprake van een kleine gedaanteverwisseling. Mevrouw Van Oosterhout spreekt namens GroenLinks-PvdA.

Mevrouw Van Oosterhout (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel, voorzitter. Twee moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de energiearmoede in Nederland jaarlijks in kaart wordt gebracht;

overwegende dat energieprijzen zijn gestegen en naar verwachting hoog blijven;

verzoekt de regering om op basis van de Monitoring Energiearmoede het

energiearmoedebeleid jaarlijks te actualiseren, inclusief de verwachte effecten op energiearmoede, en de Kamer hier gelijktijdig met de KEV over te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Oosterhout en Kröger.

Zij krijgt nr. 687 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de bijdrage te erkennen die energie- en warmtegemeenschappen kunnen leveren aan een betaalbaar en weerbaar energiesysteem en aan de ontlasting van het energienet;

verzoekt de regering om regelingen, subsidies en middelen te bundelen in een gericht programma om energie- en warmtegemeenschappen te stimuleren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Oosterhout en Kröger.

Zij krijgt nr. 688 (29023).

De voorzitter:

Dank u wel. Ik nodig de heer Kops uit voor zijn bijdrage. De heer Kops doet dat namens de PVV.

De heer **Kops** (PVV):

Dit debat heet "Betaalbare energierekening voor huishoudens", maar als er iets is wat voor heel veel huishoudens juist niet betaalbaar is, dan is het wel die energierekening. En als er dus iets is wat deze minister zou moeten doen, dan is dat de energierekening verlagen. Maar, niks van dat al, want op ieder voorstel dat er werd gedaan in het commissiedebat, was het antwoord: nee, nee, nee, dat gaan we niet doen.

Sterker nog, die energierekening gaat gewoon verder omhoog, want bovenop de torenhoge energielasten krijgen we straks ook nog de zogeheten Timmermanstaks, een Europese CO₂-heffing voor huishoudens. Gas wordt daardoor nog duurder. Daarnaast wil de minister een verplichte bijmenging van groen gas. En jawel, gas wordt daardoor nog duurder. En ben je van het gas af en/of verbruik je heel veel elektriciteit, dan ga je in de toekomst tijdens piekmomenten zomaar ook nog eens hogere nettarieven betalen. Het gaat maar door en dat dus terwijl de energieprijzen en de belasting op energie al torenhoog zijn. Het is ongekend.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de "Timmermanstaks", een lastenverhogende Brusselse CO₂-heffing voor huishoudens, naar de prullenbak te verwijzen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kops.

Zij krijgt nr. 689 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering het voorstel Wet bijmengverplichting groen gas, dat tot nog hogere stookkosten voor huishoudens zal leiden, in te trekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kops.

Zij krijgt nr. 690 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering ervoor te zorgen dat er geen gedifferentieerde nettarieven worden ingevoerd, waarbij huishoudens die hun elektriciteitsverbruik niet naar dalmomenten willen of kunnen verplaatsen, worden gestraft met een hoger tarief,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kops.

Zij krijgt nr. 691 (29023).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de btw op energie te verlagen van 21% naar 9% en tevens de energiebelaasting te verlagen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kops.

Zij krijgt nr. 692 (29023).

De heer **Kops** (PVV):

Ik dank u.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Razendsnel. De heer Van den Berg doet zijn bijdrage namens JA21.

De heer **Van den Berg** (JA21):

Dank u wel, voorzitter. Geen Timmermanstaks maar de oplossing voor spouwmuurisolatie. Vleermuizen: we kunnen het nu eindelijk oplossen, na al die jaren.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat eDNA inmiddels erkend is voor het opsporen van vleermuizen bij spouwmuurisolatie van grondgebonden woningen en dat bij een negatieve test regulier kan worden geïsoleerd;

constaterende dat bij een positieve test nog steeds onduidelijkheid bestaat door provinciale verschillen in beleid en handhaving;

overwegende dat woning-voor-woning ecologisch onderzoek door eigenaar-bewoners te traag en te duur is en dat daarom een snelle, uniforme en betaalbare landelijke route nodig is;

verzoekt de regering om uiterlijk 1 oktober 2026 een landelijke gedragscode natuurvriendelijk isoleren vast te stellen waarin:

- eDNA de standaard eerste onderzoeksroute is bij spouwmuurisolatie van grondgebonden woningen;
- bij een negatieve eDNA-uitslag zonder aanvullend ecologisch onderzoek of vergunning kan worden geïsoleerd;
- bij een positieve eDNA-uitslag een uniforme landelijke handelingsroute geldt met standaard mitigerende maatregelen, zodat individueel jaarrond onderzoek per woning niet langer de standaard is;
- provinciale verschillen in uitvoeringsbeleid worden weggenomen en gemeenten worden ondersteund bij het versnellen van pre-SMP's en SMP's;

verzoekt de regering tevens om eDNA-onderzoek en standaard mitigerende maatregelen voor eigenaar-bewoners subsidiabel te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van den Berg en Boomsma.

Zij krijgt nr. 693 (29023).

Dit leidt tot een vraag van de heer Heutink.

De heer **Heutink** (Groep Markuszower):

Ja, voorzitter. De Nederlander heeft een torenhoge energierekening en de oplossing van JA21 is een motie over vleermuizen?

De heer **Van den Berg** (JA21):

Ja, wat zal ik hier nou op zeggen? Mensen hebben een hoge energierekening. Dat heeft onder andere te maken met of je huis wel of niet goed is geïsoleerd, los van de hoge gas- en elektriciteitsprijzen. Het lijkt ons als JA21 nou juist heel slim om daarin te investeren zodat mensen op de lange termijn weerbaar zijn en daardoor een lage energierekening hebben. Ik denk dat je dat met een beetje constructiviteit moet bekijken.

De **voorzitter**:
U vervolgt.

De heer **Van den Berg** (JA21):
Maar ik zie geen vervolgvraag, dus ik denk dat dat klopt.

De **voorzitter**:
Daag hem niet uit!

De heer **Van den Berg** (JA21):
Dan de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat huishoudens met thuisbatterijen en bidirectioneel laden kunnen bijdragen aan slimmer elektriciteitsgebruik en het beperken van piekbelasting op het net;

constaterende dat bij elektriciteit die van het net wordt afgenomen, achter een kleinverbruikersaansluiting wordt opgeslagen en later weer aan het net wordt teruggeleverd, dubbele energiebelasting kan ontstaan;

constaterende dat voor grotere elektriciteitsopslag al een oplossing bestaat, maar voor thuisbatterijen en bidirectioneel laden nog geen uitvoerbare regeling is getroffen;

overwegende dat de salderingsregeling per 1 januari 2027 wordt beëindigd en huishoudelijke opslag daardoor belangrijker wordt;

overwegende dat huishoudens die bijdragen aan flexibiliteit en netontlasting, niet fiscaal moeten worden benadeeld door dubbele belastingheffing;

verzoekt de regering om uiterlijk bij het Belastingplan 2027 een uitvoerbare regeling of voorkeursvariant aan de Kamer voor te leggen waarmee dubbele energiebelasting bij thuisbatterijen en bidirectioneel laden achter kleinverbruikersaansluitingen wordt voorkomen, inclusief de gevolgen voor uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, huishoudens met en zonder zonnepanelen, netcongestie en de energierekening,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Van den Berg en Boomsma.

Zij krijgt nr. 694 (29023).

De heer **Van den Berg** (JA21):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Ik was coulant. Let u alstublieft op de twee minuten. Uw bijdrage moet gewoon in twee minuten afgerond zijn. De heer Flach nodig ik uit. Hij spreekt namens de SGP.

De heer **Flach** (SGP):
Voorzitter, ik zal het een beetje compenseren, want ik blijf binnen de twee minuten.

Tijdens het debat heb ik de vinger gelegd bij de verschillen tussen het Tijdelijk Noodfonds Energie en het nieuwe noodfonds, het publieke energiefonds. Er wordt nu gekeken naar een vast steunbedrag, terwijl in het vorige fonds veel meer maatwerk zat. Tussen huishoudens met energiearmoede zitten immers grote verschillen. Ook vallen huishoudens met stadswarmte nu buiten de boot. Ziet de minister mogelijkheden om beter aan te sluiten op de werkwijze van het vorige noodfonds, zo vraag ik haar.

Voorzitter. Dan heb ik een hele korte motie. De korthed geeft mij de gelegenheid om goed uit te leggen wat ik daarmee bedoel.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering te bezien wat de mogelijkheden zijn om lastenverzwaringen door stijgende btw-inkomsten als gevolg van stijgende nettarieven te voorkomen, bijvoorbeeld door een gedeeltelijke btw-vrijstelling of subsidiëring van netverzwaring,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Flach.

Zij krijgt nr. 695 (29023).

De heer **Flach** (SGP):

Voordat verwezen wordt naar het Belastingplan: ik zeg dit zo, omdat het hierbij nadrukkelijk gaat om het in kaart brengen van de mogelijkheden om lastenverzwaringen door te voeren, zodat je er in een bepaald geval bij het Belastingplan iets aan zou kunnen doen. Ik vraag de minister om dat in kaart te brengen. Dat is de strekking van deze motie.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Flach. Mevrouw Müller nodig ik uit voor haar bijdrage. Zij doet dat namens de VVD. Gaat uw gang.

Mevrouw **Müller** (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Afgelopen weken zijn de plannen rondom de volume- en tijdsafhankelijke tarieven meerdere malen in het nieuws geweest. Bij veel mensen thuis roept dit vragen op, en dat is begrijpelijk. Volgens mij kan ik wel zeggen dat er Kamerbreed ongemak over is dat de Kamer geen echte rol speelt in de besluitvorming rondom deze tarieven. Daarom dien ik de volgende motie in.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de ACM werkt aan volume- en tijdsafhankelijke tarieven voor kleinverbruikers en dat het ontwerpbesluit naar verwachting rond de zomer wordt gepubliceerd;

overwegende dat volume- en tijdsafhankelijke tarieven helpen om de druk op het stroomnet te verminderen en om slimmer stroomgebruik te stimuleren, maar tegelijkertijd gevolgen kunnen hebben voor de energierekening van (verduurzaamde) huishoudens;

constaterende dat de Tweede Kamer geen formele rol heeft in de besluitvorming over de

invoering van volume- en tijdsafhankelijke tarieven, terwijl dit besluit aanzienlijke impact kan hebben op huishoudens;

verzoekt de regering de Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over de volume- en tijdsafhankelijke tarieven, zodat de Tweede Kamer zich na de zomer nog tijdig uit kan spreken over de definitieve besluitvorming door de ACM,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Müller, Van Oosterhout, Vermeer, Klos, Flach, Van den Berg, Jumelet, Grinwis, Heutink en Jimmy Dijk.

Zij krijgt nr. 696 (29023).

Mevrouw **Müller** (VVD):

Dan heb ik ook nog een motie die ziet op subsidies voor huishoudens, waarmee die hun huis kunnen verduurzamen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er op nationaal en lokaal niveau een groot aantal subsidies bestaat om huishoudens te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning;

overwegende dat het voor veel huishoudens onvoldoende overzichtelijk is op welke subsidies zij aanspraak kunnen maken en op welke wijze zij deze kunnen aanvragen;

verzoekt de regering te komen tot één loket waarin landelijke en lokale regelingen worden gebundeld, zodat huishoudens inzicht krijgen in welke subsidies voor hen beschikbaar zijn en hoe zij hiervan gebruik kunnen maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Müller.

Zij krijgt nr. 697 (29023).

Dank u wel. Meneer Jumelet, het is aan u.

De heer **Jumelet** (CDA):

Voorzitter. Ik kan niet zo snel praten als mevrouw Müller, maar ik zal mijn best doen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ontwikkelingen zoals stijgende en tijdsafhankelijke nettarieven, ETS2 en de bijmengverplichting voor groen gas gezamenlijk grote invloed hebben op de energierekening van huishoudens en bedrijven;

overwegende dat inzicht in de stapelingseffecten van klimaat- en energiemaatregelen noodzakelijk is om de betaalbaarheid van energie te kunnen borgen;

overwegende dat een goede balans tussen de betrouwbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid van het energiesysteem cruciaal is voor het draagvlak voor de energietransitie;

verzoekt de regering om uiterlijk bij de Miljoenennota 2027 een integrale analyse te presenteren van de cumulatieve effecten van nationale en Europese klimaat- en energiemaatregelen op de energierekening van huishoudens en bedrijven, en inzichtelijk te maken aan welke knoppen er kan worden gedraaid om de energierekening betaalbaar te houden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Jumelet.

Zij krijgt nr. 698 (29023).

De heer **Jumelet** (CDA):

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dank u wel. U bepaalt natuurlijk uw eigen tempo, meneer Jumelet.

Dan nodig ik de heer Klos uit voor zijn bijdrage namens D66.

De heer **Klos** (D66):

Dank, voorzitter. Eén motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ruim 500.000 huishoudens kampen met energiearmoede en dat met name huishoudens met een laag inkomen, huurders en bewoners van slecht geïsoleerde woningen kwetsbaar zijn voor hoge energielasten;

overwegende dat een betaalbare energierekening essentieel is voor bestaanszekerheid en draagvlak voor de energietransitie, en dat woningverduurzaming de meest effectieve manier is om energielasten structureel te verlagen;

verzoekt de regering om een aanpak uit te werken voor het versnellen van woningverduurzaming voor huishoudens die kwetsbaar zijn voor hoge energielasten, en daarbij in ieder geval te bezien hoe:

- het Nationaal Isolatieprogramma in energiekwetsbare wijken kan worden versterkt;
- het Warmtefonds toegankelijk en aantrekkelijk kan worden voor huishoudens met lage inkomens;
- energiekwetsbare huishoudens beter kunnen worden ontzorgd bij woningverduurzaming, onder meer via energiecoaches, FIXbrigades en andere lokale energiehulpnetwerken;
- er meer langjarige duidelijkheid kan worden geboden over bestaande regelingen voor woningverduurzaming,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Klos, Kröger en Grinwis.

Zij krijgt nr. 699 (29023).

Dank u wel.

Tot slot is het woord aan de heer Heutink van de Groep Markuszower.

De heer **Heutink** (Groep Markuszower):

Voorzitter, goedenavond. Ik heb één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Nederlandse huishoudens de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd mede op basis van bestaand overheidsbeleid en dat het afschaffen van de salderingsregeling het wantrouwen richting de politiek vergroot;

constaterende dat de prijs van energie voor veel Nederlandse huishoudens te hoog is en dat het afschaffen van de salderingsregeling Nederlanders nog meer in de financiële problemen brengt;

verzoekt de regering de salderingsregeling per 2027 niet te beëindigen, deze regeling dus te heropenen en dekking te zoeken in het Klimaatfonds voor de gebouwde omgeving,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Heutink.

Zij krijgt nr. 700 (29023).

Dat leidt tot een vraag van de heer Van den Berg.

De heer **Van den Berg** (JA21):

Ik denk toch even terug aan het debat van laatst. Volgens mij was het mevrouw Müller van de VVD die toen terecht opmerkte dat de heer Heutink een probleem heeft met zonnepanelen als het gaat om netcongestie. Ik citeer: die ellendige dingen veroorzaken netcongestie. Tegelijkertijd houdt de heer Heutink hier een pleidooi voor meer zonnepanelen met subsidie. Hoe verhouden die twee zich tot elkaar?

De heer **Heutink** (Groep Markuszower):

Er is een groot verschil. Enerzijds hebben we ooit de salderingsregeling opgetuigd om ervoor te zorgen dat heel veel mensen zonnepanelen gingen aanschaffen. Die mensen hebben dat gedaan in de wetenschap dat ze die op relatief korte termijn konden terugverdienen. De overheid schrapt die regeling nu. Het grote probleem qua netcongestie heeft natuurlijk te maken met het feit dat we heel Nederland aan het volplempen zijn met die verschrikkelijk lelijke windmolens en dat we hele boerenakkers aan het volgooien zijn met zonnepanelen. Die zonnepanelen die op huizen liggen, zijn een heel ander issue. Het gaat om die foeilelijke windmolens en om die zonnepanelen op landbouwgronden.

De voorzitter:

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de termijn van de zijde van de Kamer. De minister heeft gevraagd om een schorsing van tien minuten. Ik schors dus tot 22.53 uur. Nou, laten we dan 22.55 uur zeggen, vooruit. Er zijn een heleboel moties ingediend. We gaan om 22.55 uur luisteren naar de beantwoording van de minister. Het debat is geschorst.

De vergadering wordt van 22.43 uur tot 22.55 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen het debat. We gaan direct luisteren naar de appreciatie van de minister op de ingediende moties. Ook geeft de minister nog een antwoord op een enkele vraag. Minister.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Dank u wel, voorzitter. De motie op stuk nr. 679 van de leden Van den Berg en Boomsma gaat over het verlagen van de btw naar het lage tarief van 9%. Die motie moet ik ontraden. De prijsstijgingen van ...

De voorzitter:

Sorry, ik heb bij de motie op stuk nr. 679 "Jimmy Dijk" staan.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Inderdaad, ik heb ze omgedraaid. Maar ik heb 'm hier daadwerkelijk met uw nummering als nummer 680 gekregen, voorzitter. Dus dan is er ergens bij het kopiëren iets misgegaan.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 680 is ook van Jimmy Dijk. Dat we daar geen fouten ...

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Dan ben ik bang dat er misschien één motie van de heer Jimmy Dijk mist.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 679 verzoekt de regering om de btw op energie te verlagen naar het lage tarief.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Ik vraag even aan de ambtenaren of ze ... Ik zal goed voorlezen over welke dicta het gaat. Dan kunnen we het allemaal volgen. Er mist in mijn stapel gewoon één motie met een appreciatie.

De voorzitter:

Dan kunnen we ze misschien vragen om die dan nog te brengen. Dan gaan we met enige spoed door de stapel.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Precies, ik neem aan dat ze gewoon meeluisteren.

Ik begin even met de motie op stuk nr. 680 van Jimmy Dijk. Die verzoekt de regering om opties uit te werken om belastingen op energie te verlagen en deze uiterlijk met de aankomende begroting, die van 2027, aan de Kamer te sturen. Deze motie moet ik ontraden. Dit ligt bij Financiën. Er kan een schriftelijke appreciatie van Financiën komen. Als de leden bereid zijn om daarop te wachten, dan zal die appreciatie door Financiën worden gegeven. Ja?

De voorzitter:

Oké.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Dan wordt de motie dus aangehouden, zou ik zeggen, tot de schriftelijke appreciatie van Financiën.

De **voorzitter**:

Ja, meneer Dijk? De heer Dijk knikt.

Op verzoek van de heer Jimmy Dijk stel ik voor zijn motie (29023, nr. 680) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 681.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Is dat die van El Abassi?

De **voorzitter**:

Zeker. U hoeft wat mij betreft dan ook niet het dictum voor te lezen. Het klopt. We hebben alleen de motie op stuk nr. 679 nog over.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Uitstekend. Deze motie is ook iets voor de collega van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ik zal 'm aan deze minister doorgeleiden voor een appreciatie. Zonder dekking moet ie wel worden ontraden.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 681 is ontraden. De motie op stuk nr. 682.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

De motie op stuk nr. 682 is ook ontraden. Dit is onderdeel van het bredere armoedebeleid. We kijken niet naar specifiek armoedebeleid. Het armoedebeleid valt onder SZW. Ik moet 'm dus ontraden.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 682: ontraden.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

De motie op stuk nr. 683 gaat over aanvullende maatregelen voor huishoudens. Bij het steunpakket is er juist voor mensen met lage inkomens veel extra geld geregeld. Er is 300 miljoen uitgetrokken. We willen dus eigenlijk eerst kijken wat dat doet. Er is extra geld uitgetrokken voor onder andere de SPUK voor de aanpak energiearmoede en voor geïntensiveerde ondersteuning in twintig wijken onder het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Dat gaat echt naar hele specifieke probleemwijken. Dat is boven op bestaand beleid. Ik noem ook de Lokale Aanpak Isolatie voor 1,6 miljard, de 0% rente bij het Warmtefonds en nog een heleboel. We gaan eerst eens kijken wat dat allemaal doet. Daarom wordt deze motie ontraden.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 683: ontraden.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

De motie op stuk nr. 684 verzoekt om middelen in te zetten vanuit het Klimaatfonds. Alle middelen van het Klimaatfonds worden gebruikt. Er is geen vrije ruimte. Ik moet deze motie dus ontraden.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 684: ontraden.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

De motie op stuk nr. 685 ging over het verlagen van de energiebelasting. Die moet ik ontraden. Generieke steun is nu niet aan de orde. Komende augustus weegt het kabinet de koopkracht integraal.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 685: ontraden.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

De motie op stuk nr. 686, van de heren Grinwis, Klos en Heutink, verzoekt het eigen verbruik van opgewekte zonnestroom te stimuleren. Deze kan ik oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 686: oordeel Kamer.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

De motie op stuk nr. 687 van mevrouw Van Oosterhout en mevrouw Kröger over de monitoring. We nemen deze monitoring mee in de koopkrachtbesluitvorming, maar er komt geen apart stuk. De motie komt dichtbij, zou ik zeggen. Als u ermee akkoord bent dat het geen apart stuk is, maar dat het wordt meegenomen in de koopkrachtbesluitvorming, kan ik 'm oordeel Kamer geven. Als u staat op de exacte formulering, dan moet ik 'm ontraden. Maar dan weet u nog steeds dat de monitoring gedaan wordt, dat het energiearmoedebeleid jaarlijks geactualiseerd wordt en dat het wordt meegenomen in de koopkrachtbesluitvorming.

De **voorzitter**:

Dat is dus wel anders dan het dictum.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Een deel van het dictum doen we dus. We vertalen dat alleen niet in een apart stuk. Het komt wel gelijktijdig met de KEV, want de KEV komt ook bij de Prinsjesdagstukken. Het komt dus eigenlijk allemaal tegelijk. Het zit alleen niet in een apart stuk. Dat is eigenlijk het onderscheid.

De **voorzitter**:

Oké. Met deze toelichting is de appreciatie op deze motie ... Sorry, ik kijk even naar de minister, zodat ik het scherp heb.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Met deze toelichting kan ik 'm oordeel Kamer geven, maar er komt geen apart stuk. Dat was het enige.

De **voorzitter**:

Dat lijkt mij een heel mooie toezegging, maar mevrouw Van Oosterhout wil daar iets over zeggen.

Mevrouw **Van Oosterhout** (GroenLinks-PvdA):

Ja, want het lijkt ons wél heel belangrijk dat daar een apart stuk voor komt. Daar beraad ik me dus nog op.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Het zit dus in een besluitvormingsprocedure, maar daarom vond ik het belangrijk om dit te benadrukken. De informatie komt naar de Kamer, maar is dus verwerkt.

Voorzitter. De motie van mevrouw Oosterhout en mevrouw Kröger op stuk nr. 688 over energie- en warmtegemeenschappen verzoekt de regering om regelingen te bundelen in een gericht programma. Deze kan ik oordeel Kamer geven.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 688 krijgt oordeel Kamer.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

De motie op stuk nr. 689 van de heer Kops over het niet invoeren van ETS2: ontraden.

De motie op stuk nr. 690 van de heer Kops over de bijmengverplichting: ontraden.

De motie op stuk nr. 691 over geen gedifferentieerde nettarieven: ontraden.

De motie op stuk nr. 692 over het verlagen van de btw op energie: ontraden.

De motie-Van den Berg/Boomsma op stuk nr. 693 over het opsporen van vleermuizen om ervoor te zorgen dat er geïsoleerd kan worden: oordeel Kamer.

De motie-Van den Berg/Boomsma op stuk nr. 694 moet ik ontraden. Bij het gebruik van een thuisbaterij is het achter de meter niet mogelijk om bij te houden welk deel van de stroom al is belast. Daarom is het niet mogelijk om deze dubbele heffing af te schaffen.

Dan de motie op stuk nr. 695 van de heer Flach. Ik waardeer de creativiteit en hij wil heel duidelijk ruimte laten, maar misschien eerst nog even ...

De voorzitter:

Sorry, ik had een hoorbare zucht. De heer Van den Berg, over de motie op stuk nr. 694.

De heer Van den Berg (JA21):

Ik ga er maar van uit dat dat niet persoonlijk is.

De voorzitter:

Nee, hoor.

De heer Van den Berg (JA21):

Nee, hé? Nog even over de dubbele energiebelasting. Dat is echt een punt waarvoor vanuit de sector volgens mij heel terecht al een jaar wordt gewaarschuwd. Het is onbestaanbaar dat je straks dubbele belasting moet gaan betalen. Volgens mij zijn er prima manieren om dit bij te kunnen houden. We hebben in Nederland tenslotte bijna allemaal slimme meters. Daar zit een telwerk op voor afname en voor teruglevering. Uiteindelijk moet daar een balans uit kunnen rollen die de netbeheerders bijhouden, maar uiteindelijk gaat dat natuurlijk wel in tegen de businesscase van de thuisbatterij. Dat is volgens mij niet iets wat de minister voorstaat.

De voorzitter:

Wat is uw vraag?

De heer Van den Berg (JA21):

Concreet: er zijn technische oplossingen. Kan de minister daarnaar kijken, zodat we alsnog kunnen voorkomen dat we die dubbele belasting gaan betalen?

De voorzitter:

Dat staat niet in uw motie, meneer Van den Berg. Sorry dat ik even streng ben, maar u heeft

een motie ingediend en daar krijgt u een appreciatie op. Dan kunt u weer verder aan de slag met dat onderwerp. De minister over technische toepassingen.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Deze motie moet ik in de huidige vorm ontraden, maar de heer Van den Berg en ik delen dat er wel een soort knelpunt is. Volgens mij zijn wij nog steeds op zoek naar wat de oplossing daarvan zou kunnen zijn. Misschien ligt die oplossing niet specifiek in de belastingsfeer maar gewoon in hoe we ervoor zorgen dat ook het opslaan van je eigen stroom aantrekkelijk is. Laten we dat debat ook intellectueel en in de Kamerdebatten met elkaar vervolgen. Ik moet deze motie in de huidige vorm ontraden, maar volgens mij zijn we met elkaar zoekende naar hoe we ervoor zorgen dat dat aantrekkelijk blijft.

De motie op stuk nr. 695 van de heer Flach. Ik waardeer het dat hij zegt "bijvoorbeeld" en dat hij dus ruimte overlaat. Hij relateert dat alleen wel aan de stijgende btw-inkomsten. Daar kan ik het niet aan relateren, want stijgende btw-inkomsten op de ene plek betekenen minder btw-inkomsten op een andere plek. Daarom is dat niet iets waar we een andere maatregel op kunnen nemen. Ook hier geldt dat hij ons volgens mij ook vraagt om goed na te denken en goed op die stijgende nettarieven te letten: wat zijn de maatregelen waarmee mensen ook handelingsperspectief houden? Laten we het denken daarover dus doorzetten. In deze vorm moet ik de motie helaas ontraden vanwege die koppeling aan de stijgende btw-inkomsten.

Dan de motie op stuk nr. 696. Die is volgens mij ondertekend door een meerderheid, maar ook anders zou ik 'm oordeel Kamer geven. Daarbij wil ik de Kamer nog wel in herinnering brengen dat dit natuurlijk niet uit de lucht is komen vallen. Het is een onderdeel van de Europese regelgeving. Ook in de door de Kamer aangenomen wetgeving staat dat de ACM deze rol heeft. Dit is dus ook het systeem waar we in zitten. Tegelijkertijd begrijp ik waarom de Kamer dit vraagt. Het is een heel belangrijk onderdeel van hoe dit uitwerkt voor huishoudens. Daar willen we met elkaar dicht bij blijven. De motie op stuk nr. 696 krijgt dus oordeel Kamer. Maar het is goed dat we ons realiseren in welke context we dit gesprek voeren.

De motie op stuk nr. 697 van mevrouw Müller over het komen tot één loket krijgt oordeel Kamer. Het is heel belangrijk dat dit inzichtelijk wordt en dat mensen gebruikmaken van de mogelijkheden die er zijn.

Dan de motie op stuk nr. 698 van de heer Jumelet. Hij maakt zich zorgen over de stapelingseffecten; dat hoor ik eigenlijk bij veel van u. Het krijgen van dat inzicht is de eerste stap. Er zijn twee dingen. We kunnen die stapelingseffecten van jaar op jaar bekijken. Voor de Miljoenennota, uiterlijk bij Prinsjesdag, zouden we voor het komende jaar kunnen aangeven hoe die stapeling eruitziet. Maar het lijkt ons ook belangrijk om ervoor te zorgen dat we een langere doorkijk krijgen. Sommige van de maatregelen waarover we willen nadenken om effecten te mitigeren, hebben namelijk ook langere doorlooptijden. Daarnaast loopt nu een onderzoek, maar dat is pas klaar voor de Miljoenennota van het jaar daarop. Wanneer dat exact klaar is, weet ik niet. Maar als de heer Jumelet het verzoek zou willen aanpassen naar "verzoekt de regering om zo spoedig mogelijk inzicht te geven en uiterlijk bij de Miljoenennota 2028 een integrale analyse te maken", dan doen we alles wat we kunnen om van jaar op jaar inzicht te geven, te beginnen bij de Miljoenennota van dit jaar. Dan hebben we ook het inzicht om op dit moment bij de begroting en dergelijke keuzes te maken. Zo spoedig mogelijk daarna, maar uiterlijk voor de Miljoenennota van het jaar daarop, komen we dan met de echte integrale langeretermijnanalyse. Die geeft ons dan ook meer handelingsperspectief voor langeretermijnkeuzes. Ik zie de heer Jumelet knikken. Als hij de motie zo aanpast, krijgt deze oordeel Kamer.

De voorzitter:

Dan krijgt de Kamer een gewijzigde motie. Ook hierbij zou ik het waarderen als de Kamer hier nog een schriftelijke reactie op krijgt.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Ja, dat zullen we doen.

Ik kan de motie op stuk nr. 699 over de betaalbare energierekening in de huidige vorm oordeel Kamer geven.

De motie op stuk nr. 700 van de heer Heutink over het niet beëindigen van de salderingsregeling moet ik ontraden. Deze regeling is net afgeschaft, mede dankzij de partij waartoe hij voorheen behoorde.

Dan waren er nog een aantal vragen.

De voorzitter:

Inmiddels heeft u ook de eerste motie, van Jimmy Dijk, ontvangen, denk ik.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Ja, precies. De motie op stuk nr. 679 van Jimmy Dijk over het verlagen van de btw op energie moet ik ontraden, zoals ik ook de andere moties die hetzelfde voorstelden heb moeten ontraden.

Dan heb ik nog een motie van de heren Van den Berg en Boomsma over bij het strategisch gasbeleid ... Nee, deze hebben net gehad. Dit is er eentje van het vorige debat. Gelukkig herkennen we 'm allemaal nog.

De voorzitter:

De moties hebben we behandeld. We hebben nog enkele openstaande vragen.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Zeker. De heer Vermeer vroeg waarom regionale verschillen niet zijn meegenomen in de crisismaatregelen. Voor sommige maatregelen is regionalisering heel moeilijk uitvoerbaar. Denk bijvoorbeeld aan de reiskostenregeling. Als je die per regio moet gaan variëren, wordt het allemaal heel erg ingewikkeld. In de tijd waarin we de pakketten hebben samengesteld, was dat ook niet mogelijk. Veel van de maatregelen golden dus voor iedereen in Nederland, waar je ook woont.

Dan een vraag van de heer Vermeer over de energiegemeenschappen: wat komt er? Ik werk op dit moment aan een nieuwe regeling voor ondersteuning van energiegemeenschappen. Die komt in het najaar naar de Kamer. Dan informeren we de Kamer hierover.

Er was ook nog een vraag over de energiedeelcontracten. Als u daarbij doelt op de groepstransportcontracten, kan ik zeggen dat die beschikbaar zijn en ook worden afgesloten. Als u doelt op energiedelen, kan ik zeggen dat daarvoor een wetsvoorstel in de maak is. Dat komt deze maand naar de Kamer. Als u vraagt of we energieleveranciers of energiegemeenschappen ook ondersteunen, dan is het antwoord: ja, dat doen we.

De heer Vermeer (BBB):

Ik heb altijd het idee gehad dat energiedelen al in de nieuwe Energiewet zit. Daar staat het gewoon in beschreven. Is er dan nog een aanvullende wet nodig om dat te regelen? Wanneer gaat die in?

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Wanneer die ingaat, hangt natuurlijk af van de snelheid van de behandeling in de beide Kamers, maar we sturen het wetsvoorstel deze maand naar de Kamer.

De voorzitter:

De heer Vermeer, tot slot.

De heer Vermeer (BBB):

Dank u wel. Dan heb ik nog een ander vraagje bij de motie op stuk nr. 686 van de heer Grinwis over de batterijen en het btw-nultarief. In eerdere debatten hebben we daar al eens vragen over gesteld. Bij de huidige regeling geldt dat als je voor je zonnepanelen al een keer btw hebt teruggekregen, je die niet ook voor batterijen kunt terugkrijgen, omdat je blijkbaar maar één keer in je leven voor een maatregel btw kunt terugkrijgen, of je moet zo handig zijn om je fiscale partner dat te laten aanvragen. Is het nu duidelijk hoe dat zit? Is er nu wel of niet btw terug te vorderen op batterijen? Want in deze motie wordt gesuggereerd dat dat niet zo is, maar volgens de RVO-site is dat wel zo.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Dan blijf ik bij de RVO-site. Wat daarop staat, zal de laatste stand van zaken zijn.

Voorzitter. Dan nog een vraag van de heer Grinwis over het afschaffen van het salderen. Dat zou gepaard gaan met het afschaffen van bepaalde andere kosten. Gebeurt dat ook? Voor een deel is het antwoord ja en voor een deel is het antwoord nee. Blijkbaar is het vrij precies beschreven in de wetgeving die daarover gaat. De kosten die de leveranciers nu maken die direct samenhangen met salderen, zijn er na 1 januari 2027 niet meer. Die kunnen dus niet meer in rekening worden gebracht. Maar systeemkosten die nog steeds worden gemaakt mogen wel in rekening worden gebracht. Naar ik heb begrepen is dat ook op deze manier gewisseld bij de wetsbehandeling.

Voorzitter, dat waren de vragen die ik had genoteerd.

De voorzitter:

Dat leidt nog tot twee vragen, van de heer Jumelet en de heer Grinwis.

De heer Jumelet (CDA):

Ik heb geen nieuwe vragen, maar wel het volgende, om even precies te zijn. Van de motie op stuk nr. 687 is mij niet duidelijk wat de appreciatie uiteindelijk is geworden. Misschien kan de minister dat nog eventjes toelichten.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 687, van Van Oosterhout en Kröger. Is dat de motie over de jaarlijkse actualisatie van het energiearmoedebeleid?

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Ja, precies. Ik had gezegd dat ik deze oordeel Kamer kan geven als het akkoord is dat er geen apart stuk komt. Maar mevrouw Van Oosterhout zegt dat er echt een apart stuk over moet komen. Dat kan ik niet toezeggen, want het wordt meegenomen in de berekening van de koopkrachtplaatjes. Daarmee is het niet een apart stuk. Dan moet ik de motie dus ontraden.

De voorzitter:

Oké, dus die appreciatie wijzigt naar ontraden. Hij stond op oordeel Kamer, maar mevrouw Van Oosterhout hecht aan dat aparte stuk. De motie op stuk nr. 687 wordt ontraden.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Ik wil nog even iets zeggen naar aanleiding van het antwoord van de minister, waarvoor dank. Het is mij bekend dat het zo zit. De doelstelling van de indieners van het amendement was destijds wel degelijk om alle terugleverkosten te schrappen, maar dan stuit je op de Energierichtlijn, op ACM en op allerlei moeilijkheden. Dit is dus inderdaad hoe het formeel geregeld is, maar mijn vraag is ook wat dat dan materieel betekent. Hoeveel gaan de terugleverkosten per 1 januari materieel omlaag voor mensen met een variabel contract, voor mensen met een vast contract? Waar kunnen ze ongeveer op rekenen? Er is nu natuurlijk totaal geen helderheid. We weten gewoon dat op 1 januari de salderingsregeling stopt, dat het door gaat tikken. Een aantal mensen anticiperen daar al op met thuisbatterijen en andere mogelijkheden om het eigen gebruik van die zonnestroom te vergroten, maar niet iedereen heeft die handelingsvrijheid. Dan is het wel fijn als er een beetje helderheid is over wat er met die terugleverkosten gaat gebeuren, die nu best wel een fors deel uitmaken van de energierekening.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

Ik snap de vraag goed. Dat kan ik niet zo uit mijn mouw schudden, want dat hangt natuurlijk ook af van huishoudens. Ik zal kijken of we de Kamer daar schriftelijk over kunnen informeren, want het is inderdaad belangrijk dat mensen ook weten wat er gaat veranderen. Er verandert sowieso veel, maar hoe meer stabiliteit en hoe meer helderheid we mensen kunnen brengen, hoe meer handelingsperspectief zij ook hebben alleen al daarmee. We zullen de Kamer over deze vraag dus nog schriftelijk informeren.

De heer **Grinwis** (ChristenUnie):

Dank. Ik had nog een andere vraag gesteld, waar de minister niet op is ingegaan. Ik heb op 12 februari — zeg ik uit mijn hoofd — een motie ingediend met collega Flach over ETS2, om heel goed te monitoren wat de gevolgen daarvan gaan zijn voor huishoudens en bedrijven. We weten dat het geld dat het kabinet heeft uitgetrokken ter compensatie slechts een heel gering deel is van de structurele opbrengsten van ruim 4 miljard van ETS2, zoals ze nu geraamd zijn. Dat valt nu helaas samen met een snelle stijging van energieprijzen. Hoe gaat het kabinet dat wegen? Dan snap ik het antwoord: dat is onderdeel van de algemene koopkrachtplaatdiscussie in augustus. Maar het is wel fijn om een beetje richting te hebben welke consequentie hieraan verbonden gaat worden, ook richting de energieaspecten van de koopkracht.

Minister **Van Veldhoven-van der Meer**:

We zien dat de stijging van de energieprijzen als gevolg van de crisis in Iran natuurlijk op allerlei manieren doorwerkt in onze economie. We zien het doorwerken in de inflatie. Het werkt ook door in de koopkrachtplaatjes, via de directe energiekosten, maar ook via de boodschappen. Op allerlei manieren werkt dat door. Daarom is het ook zo belangrijk dat we dat in die koopkrachtplaatjes meenemen, want anders moet je voor elk stukje apart gaan nadenken over wat je daarmee doet. Maar het is absoluut zo dat we daar in de breedte naar kijken. Daarom lijkt het me belangrijk dat we dat langetermijnplaatje, waar ik met de heer Jumelet van gedachten over wisselde, meenemen. Het is goed om van jaar tot jaar te zien welke koopkrachteffecten er zijn en wat gerelateerd is aan energie, maar ook om een langere doorkijk te nemen, want niet alles gaat op hetzelfde moment in of heeft op hetzelfde moment hetzelfde effect. Het is dus wel belangrijk om dat langeretermijnperspectief te schetsen, want dan kunnen we ook met elkaar die discussie daarover voeren. Hebben we het goed in de hand? Hebben mensen voldoende handelingsperspectief? Wat zijn zaken die we nog aan kunnen scherpen? Dat is dus zeker de intentie. Ik hecht er daarom ook aan dat we dat langeretermijnperspectief met elkaar schetsen en dat we daardoor ook keuzes kunnen maken in het systeem.

De heer **Flach** (SGP):

Kan het zijn dat ik een antwoord op de vraag die ik gesteld heb gemist heb, namelijk of de

minister mogelijkheden ziet om beter aan te sluiten op de werkwijze van het vorige noodfonds.

Minister Van Veldhoven-van der Meer:

Ja, daar heeft u gelijk in. Maar volgens mij heb ik gezegd dat dat ook bij de minister van SZW ligt. U vroeg inderdaad naar een vast steunbedrag versus maatwerk en zei dat stadswarmte buiten de boot valt. Dat heb ik hier genoteerd. Het noodpakket, het energienoodfonds, wordt vormgegeven door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, maar ik zal ook deze suggesties in ieder geval aan hem doorgeleiden. Dan kan hij daar ook rekening mee houden.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.